FASİKÜL 45 – SAYFA 1

Çeviri: Anita Tatlıer

DEDİKODULAR- Selim Sarper

İki hasmın uzlaştırılması söz konusu olduğunda harcanan çabaları ya da başvurulan yöntemleri hiç kimse “dedikodu” olarak nitelendirmez; dolayısıyla dedikodunun en kendine has özelliği bunun her şeyden önce entrikacı ve kötü niyetli bir yapıya sahip olmasıdır.

“Dedikodu” eskidir fakat bu hiçbir zaman günümüzdeki kadar gündemde ve yürürlükte olmamıştı. Bugün “dedikodunun” tamamen bir Kurmay-Heyetine sahip olduğu söylenebilir.

“Büyük ölçekteki dedikodular” ve bunların yayılma tarzına dair vereceğim bazı örnekler bunların hangi amaçlara hizmet etmek için tasarlandığını daha kolay fark etmenizi sağlayacaktır. Yarısı yanlış haberler yaratılıyor ya da daha sıklıkla olduğu gibi bunlar baştan sona bütünüyle icat ediliyor; yalnız bu yeterli olmuyor, bu icat edilenlerin ifşa edilmesi de gerekiyor.

Belki de bazı kahvelerde, sanki tavla oynarken zar atar gibi, size yanlış bir “bilgi” aktaran kişilere rastladınız. Ve eğer bu kişiler, bu yalanların ilk kaynağı, ruhları kararmış sefil insanlar değillerse bile, en azından bu sefillerin işini kolaylaştıran zararlı gevezelerdir.

Bir salona girersiniz; davranışlarına ve kıyafetlerine bakarak makul insnaların ortasında bulunduğunuzu düşünürsünüz ve onları dinlemeye koyulursunuz. Birdenbire, ipek abajurlu bir lambanın pembe ışığında yükselen bir ses hain bir yılanın zehri misali size nüfuz eder ve sağınızda solunuzda, kabullenmiş olmak için karşı çıkan ve boyun eğen birçok düşüncesiz kişi fark edersiniz.

Akşam evinize dönersiniz, çocuk bakıcısı olan bayan zaten çocuk yuvasındaki meslektaşlarının tartıştığı tüm sansasyonel haberleri mutfaktan başlayarak evinizin tüm odalarına kadar yaymıştır.

Eğer son derece farklı görünümlü bu “dedikoduları” ciddi bir incelemeye tabi tutarsanız, çok geçmeden, bunların hepsinin de aynı konuya ilişkin olduklarını görürsünüz. Bunlar sadece birbirinden farklı görünür, çünkü “dedikoduların Kurmay-Heyeti” bunların aktarılacağı ve yayılacağı farklı sosyal sınıflar ya da şahısların anlayış kapasitelerini titizlikle hesaba katarak, bunları büyük dikkatle hazırlamıştır.

Eğer olaylar burada dursaydı, bunlara karşı mücadele etmek fazla zor olmazdı. Fakat bu faaliyetin ne denli geniş ve tehlikeli olabileceğini görün: bazı basımevleri, dergiler, radyo kanalları, filmler, evet-konserler, konserler evet – hepsi de bu dedikoduların hizmetindedir ve kendilerine düşen görevleri yerine getirirler; tüm bunlar, diğer bir deyişle, “dedikoduyu” besleyen damarlardır.

Ülkeye ithal edilen bir gazetede yayınlanan masum bir haber, şık bir dergide güzel bir resim ya da hatta herhangi bir bildiri, “dedikodunun” amacına hizmet etmek için sıraya dizilir.

Dünyanın dört bir köşesinden size yansımalar getiren ve bir düzine farklı dilde yayılan bir dizi haberleri oluşturan radyonuz aslında sizin için orada bulunmaz fakat özellikle, kahvelerde, salonlarda ve mutfaklarda kol gezen zararlı “dedikoduların” hizmetinde çalışır. Zaman zaman dinlediğiniz ve bazen sinirlerinizi gevşeten bazen de kamçılayan müzik parçalarına dikkat edin; bu durumu günün olaylarıyla kıyaslayın ve hatta bunun bile sadece saf rastlantının eseri olmadığını göreceksiniz.

Bugün, hepimizin en ufak bir kaynağın bile nereye hizmet ettiğini bildiğimiz bir dönemde, muazzam film stüdyolarının her türlü renkli filmleri yaratmak için bu denli özveriyle milyonları sadece sizi eğlendirmek ve size hoş bir iki saat yaşatmak için harcadığını özellikle söylemeyin. Fakat bunun yerine düşünün!

Ben burada, saygın dostum Profesör Dr.Fahrettin Kerim Gökay tarafından açıklanan, “dedikodunun” kurmay heyetinin çeşitli gönüllü unsurlarını ele alan konferanstan, aşağıda harfi harfine belirttiğim bölümü aktarmak istiyorum:
“Bazı insanlar kötümser bir tabiata sahiptir. Bunlar diğerlerine göre rivayet ve dedikoduları daha kolaylıkla sahiplenir ve bunları ağızdan ağıza yayarlar. Bu insanlar, ki tabiatları gereği karanlığı güneş ışığına tercih ederler, halkoyunun kendilerini nitelendirdiği gibi, bu şom ağızlı kişiler, kuşkusuz her zaman en kötüyü hayal etmeye ve tüm toplumu kızıştırmaya eğilimlidir. Bunlar bu işlerinde, her şeyi iyi bilen ve evrensel bilgiler içlerine işlenmiş kişiler olarak görülen bir diğer kategorideki insanlardan yardım görürler. Bu insanlar ki, bu ya da şu kişilikle sözde yaptıkları görüşmelerini anlattıkları saf insanlardan oluşan bir grubu çevrelerine toplamakla övünür, en ufak önemsiz şeyleri ölçüsüz abartarak sınırsız bir bilgi birikimini ortaya koyan bu psikopat şarlatanlar, sinir savaşlarının kurmay heyetinin şeflerinin gönüllü unsurları olmaktan öteye geçemezler.

Tüm bu zararlı unsurlara negatif düşünceli bozguncuları da ekleyin. Bunlar zaten hiçbir zaman bir işin iyi gitmesinden memnun kalmazlar, bunlar her zaman bir tek içinde gelişebilecekleri

şüphel,i puslu bir ortamı arzu ederler, hiçbir şeyden memnun değillerdir, her şeyin tersini düşünür ve iddia ederler.

Bu denli iyi beslenen ve her şeyi tedarik edilen bu “dedikodunun” neye hizmet ettiğini bilmek ister misiniz?

Bunun başlıca amacı tüm bir toplumu farklı düşünen ve farklı tarzda hisseden ufak gruplara ayırmaktır. Kuşku ve tereddüt sayesinde bu toplumun inancını sarsmaya yarar; ve nihayet büyük bir ulusun düşman tarafa faydalı olan yöne eğilmesini sağlamaktır.

Fakat biz, tıpkı düşmanın istediği gibi bir düşünce yapısını oluşturmak istemiyoruz. İşte bu nedenle, güçlü ve sağlıklı bir irade sayesinde düşüncelerimize istenen bir yön kazandırmak bize kalmıştır.

Tarihi binlerce yıla uzanan bir halkın geleceği geçmişinden daha az ihtişamlı olamaz. Tıpkı tarihimize inandığımız gibi geleceğimize karşı da inançlı olalım ve Ulusun bahtsız kaderini yenmeyi başaran Kişinin çevresinde birlik olalım ve dikkati elden bırakmayalım.